

Териториално статистическо бюро - Югоизток

Отдел „Статистически изследвания - Бургас“

**СТАТИСТИКА НА ФАМИЛНИЯ БИЗНЕС В ОБЛАСТ БУРГАС
ПРЕЗ 2023 ГОДИНА**

Семейните предприятия представляват значителна част от съществуващите европейски компании, които в голяма степен допринасят за развитието на Европейската икономика.

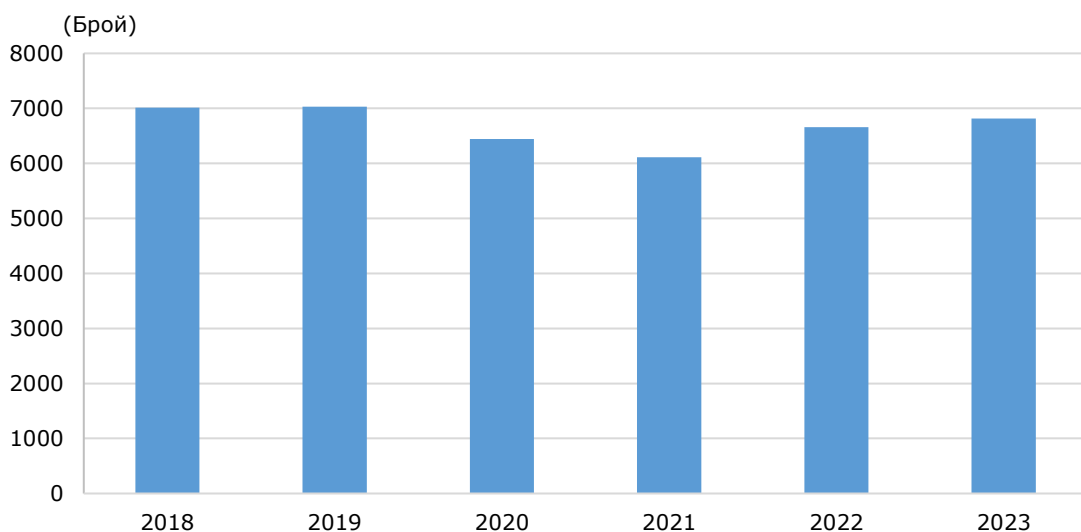
От 2015 г. Националният статистически институт провежда статистическо проучване за Семейния бизнес в България. Целта на наблюдението е да се подобри наличността на надеждни статистически данни за фамилния бизнес и да се оцени ролята на тези предприятия в българската икономика.

Данни за фамилния бизнес се събират от предприятия и организации, извършващи дейност на територията на страната. Основен източник на информация е годишната отчетност за дейността на предприятията.

През 2023 г. 6 815 са активните предприятия в област Бургас, които декларират, че бизнесът им е семеен. В сравнение с 2022 г. техният брой се увеличава със 156, или с 2.3%, докато в сравнение с 2018 г. броят им намалява с 200, или 2.9%.

През 2023 г. на територията на област Бургас функционират 6.4% от активните фамилни предприятия в страната, което я поставя на четвърто място. Най-много фамилни предприятия има в областите София (столица) - 22 809 (21.3%), Пловдив - 10 542 (9.9%) и Варна - 6 880 (6.4%).

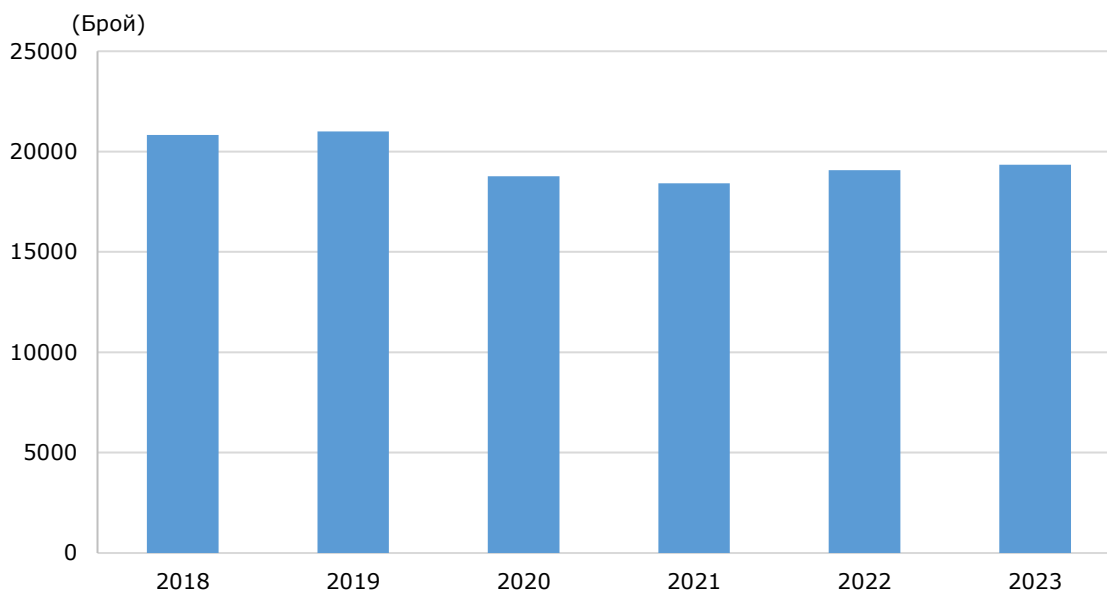
**Фиг. 1. Активни фамилни предприятия в област Бургас
през периода 2018 - 2023 година**

СТАТИСТИКА НА ФАМИЛНИЯ БИЗНЕС В ОБЛАСТ БУРГАС ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

През 2023 г. броят на заетите лица в семейния бизнес в област Бургас е 19 340, или 4.9% от заетите лица в активните фамилни предприятия в страната. В сравнение с 2022 г. техният брой се увеличава с 266, или с 1.4%, докато в сравнение с 2018 г. броят им намалява с 1 496, или 7.2%.

Фиг. 2. Заети лица в активните фамилни предприятия в област Бургас през периода 2018 - 2023 година

Бургас е на четвърто място сред областите с най-голям относителен дял на заетите в активните фамилни предприятия. Първа е област София (столица) с 87 863 заети, или 22.4%, следвана от област Пловдив с 41 827 заети лица, или 10.7% и област Варна с 26 995 заети, или 6.9%.

Методологични бележки

Наблюдението е изчерпателно и обхваща всички предприятия, които са попълнили раздел Фамилен бизнес в Справка за предприятието, с форма на собственост частна и класифицирани по КИД-2008.

Данните се събират от годишните отчети на нефинансовите предприятия, съставлящи и несъставлящи баланс, на финансовите предприятия, на предприятията с нестопанска цел и банките. Във всички отчети справката е унифицирана и представлява тяхна неразделна съставна част. Дейността на предприятието, независимо от големината му, е фамилен бизнес, когато е изпълнено едно от двете условия:

- Мнозинството от дяловете, които дават право на вземане на решение, са притежание на физическото лице, създадо или придобило предприятието, и/или неговите съпруг(а), деца, родители и/или други преки наследници и поне един представител на семейството или рода участва официално в управлението на предприятието;
- Ако акции на предприятието се търгуват на борсата - физическото лице, създадо или придобило предприятието, и/или неговите съпруг(а), деца, родители и/или други преки наследници, трябва да притежават (заедно) най-малко 25% от акциите, даващи право на глас и поне един представител на семейството или рода да участва официално в управлението на предприятието.

Брой семейни предприятия е броят на отчетените предприятия за последната отчетна година, които са декларирали че техният бизнес е семеен. Заетостта в семейните предприятия е персоналът, представен с понятията наети и заети лица:

- Наети лица са лицата, които са в трудово правоотношение с работодателя съгласно Кодекса на труда и в служебно правоотношение съгласно Закона за държавния служител, по силата на които правоотношения те получават възнаграждение в пари или натура под формата на работна заплата за извършена в определен обем и качество работа, независимо дали договорът за наемане е постоянен или временен, на пълно или непълно работно време;
- Заети лица - включва наетите и самонаетите лица, ангажирани в дадена производствена дейност, попадаща в производствените граници на системата.

Повече информация и данни за Статистика на фамилияния бизнес са достъпни в ИС „ИНФОСТАТ“ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=292) и на сайта на НСИ, [раздел „Бизнес регистър“](#).